

WHISTLEBLOWING CHYTŘE A JEDNODUŠE

ROWAN®
LEGAL

SmartWhistle.cz

WHISTLEBLOWING

Co je to WHISTLEBLOWING?

Jako **WHISTLEBLOWING** se označuje ohlášení nebo zveřejnění informací o možném protiprávním jednání, ke kterému dochází v organizaci, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost. Ochrana oznamovatelů je upravena **zákonem o ochraně oznamovatelů** transponujícím směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie.

Proč WHISTLEBLOWING řešit?

Zavedení efektivního vnitřního oznamovacího systému značně snižuje riziko, že společnost sama nebude schopná protiprávní jednání včas identifikovat a napravit, čímž jí budou vznikat další škody, nebo se dokonce vystaví riziku trestní odpovědnosti. Správně zavedený oznamovací systém tato rizika snižuje a může přispět i k vyvinění právnické osoby z trestní odpovědnosti.

Principy WHISTLEBLOWINGU

- Poskytnutí záruk oznamovatelů, že pokud stanoveným způsobem informaci o protiprávním jednání oznámí, nebude nijak postižen.
- Zajištění prošetření důvodných oznámení.
- Ochrana totožnosti oznamovatele.

Zákon v číslech

Povinnost zavést interní oznamovací systém platí pro všechny zaměstnavatele, kteří mají alespoň **50** zaměstnanců. Povinné subjekty s nejvíce **249** zaměstnanci mohou vnitřní oznamovací systém sdílet s dalšími subjekty.

SEZNAMTE SE:

KDO JE KDO?

Povinný subjekt

Mezi povinné subjekty, tj. subjekty, které musí povinně zavést vnitřní oznamovací systém, patří:

- **Veřejný zadavatel dle ZZVZ** (výjimkou jsou obce s méně než 10 000 obyvateli a vybrané municipální společnosti zaměstnávající méně než 50 zaměstnanců);
- **Orgán veřejné moci** ve vymezených oblastech s významnými dopady na bezpečnost a životní prostředí;
- **Zaměstnavatel s minimálně 50 zaměstnanci**, který není povinnou osobou podle zákona o AML;
- **Zaměstnavatel ve finančním sektoru**, který není povinnou osobou podle zákona o AML; a
- **Zaměstnavatel, který je povinnou osobou** podle zákona o AML – tento oznamovací systém se řídí zvláštními pravidly.

Příslušná osoba

Příslušná osoba je osobou odpovědnou za příjem a prošetření oznámení. Funkci příslušné osoby může vykonávat pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná. Nemusí jít o interního zaměstnance. Příslušná osoba musí zachovat nestrannost a mlčenlivost.

Oznamovatel

Oznamovatelem je fyzická osoba, která podá oznámení.

Zákon v číslech

1.000.000 Kč je nejvyšší možná pokuta, kterou lze uložit povinným subjektům.

100.000 Kč je nejvyšší možná pokuta, kterou lze uložit příslušné osobě.

50.000 Kč je nejvyšší možná pokuta za podání vědomě nepravdivého oznámení.

JAKÉ POVINNOSTI ZÁKON PŘINÁŠÍ?

Zřízení kanálů pro **bezpečné oznamování** a **komunikaci s oznamovateli**.

Zavedení **procesů pro reakci** na oznámení a přijímání nápravných a preventivních opatření.

Určení **příslušné osoby**, která bude oznámení vyřizovat – přijímat a posuzovat jejich důvodnost.

Zajištění **utajení totožnosti oznamovatele** a jeho **ochrany** před odvetnými opatřeními.

Vedení **evidence přijatých oznámení** a zajištění **bezpečné likvidace** po uplynutí archivační doby.

Co je úkolem příslušné osoby?

1

Přijímá a posuzuje důvodnost oznámení, **komunikuje** s oznamovatelem.

2

Navrhuje **nápravná opatření**.

3

Vede **evidenci oznámení**.

ZÁKLADNÍ POJMY

Oznámení

Za oznámení se považuje oznámení fyzické osoby – oznamovatele o možném protiprávním jednání v oblastech stanovených zákonem u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával, nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl, nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti. Důvodné oznámení je potom takové oznámení, u kterého interní šetření příslušné osoby ukázalo na existující či hrozící porušení práva ve stanovených oblastech.

Odvetné opatření

Odvetné opatření je jednání v souvislosti s prací a vyvolané oznámením, které může oznamovateli způsobit újmu. Může se jednat například o:

Výpověď, neprodloužení pracovního poměru či ukončení smlouvy.

Diskriminaci, případně jiný zásah do ochrany osobnosti.

Změnu pracovní nebo služební doby, odvolání z pozice vedoucího, neumožnění rozvoje nebo vytvoření nepřátelského pracovního prostředí.

OZNÁMENÍ VE SMYSLU ZÁKONA: CO MUSÍ OBSAHOVAT?

1

INFORMACE O IDENTITĚ OZNAMOVATELE

Oznámení musí obsahovat údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele. Zákon neukládá povinným subjektům povinnost přijímat a posuzovat **ANONYMNÍ** oznámení.

To neplatí pro povinné osoby podle AML zákona, které anonymní oznámení přijímat musí.

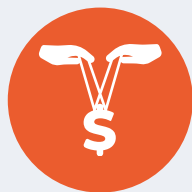
2

INFORMACE O MOŽNÉM PROTIPRÁVNÍM JEDNÁNÍ, K NĚMUŽ DOŠLO NEBO MÁ DOJÍT

Předmětem oznámení může být jednání, které má a) znaky trestného činu nebo přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, b) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo c) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie ve stanovené oblasti (například v oblasti bezpečnosti výrobků, hospodářské soutěže nebo ochrany života a zdraví).

CO MŮŽE BÝT OZNÁMENÍM VE SMYSLU ZÁKONA?

Oznámení sekretářky obecního úřadu
o **manipulování s veřejnou zakázkou**.

Oznámení uchazeče o zaměstnání o tom,
že zaměstnavatel **v rámci výběrového řízení
nedodržuje pravidla „GDPR“**.

Oznámení o **požadování úplatků** podané dodavatelem
společnosti, jejíž zaměstnanec úplatek požadoval.

Komu náleží ochrana?

Ochrana podle zákona vzniká oznamovateli, okamžikem podání
oznámení stanoveným způsobem. Motivace oznamovatele
k podání oznámení nehraje při posuzování oznámení žádnou roli.

POSTUP OZNÁMENÍ

WHISTLEBLOWING ŘEŠENÍ

Jak WHISTLEBLOWING řešit?

Vedením interního oznamovacího systému nebo zabezpečením technického řešení lze pověřit i třetí osobu. Jednou z možností je nástroj **Whistlelink**, který nabízíme jako součást řešení **SmartWhistle**.

Co je Whistlelink?

Whistlelink je nástroj – důvěrné webové rozhraní – pro příjem oznámení, jejich správu, včetně řešení a následnou archivaci.

Poskytuje snadno ovladatelné rozhraní splňující zákonné požadavky

Umožňuje nastavení různých rolí a zaznamenává všechna přihlášení

Automaticky hlídá lhůty a zasílá notifikace

Umožňuje komunikaci s oznamovateli bez nutnosti zadání e-mailu

Umožňuje chráněnou komunikaci s oznamovacím formulářem ve 30 jazycích

Proč zrovna SmartWhistle?

Za službu SmartWhistle stojí compliance tým **ROWAN LEGAL**.

Vysoké hodnocení
v žebříčcích compliance

15

let
zkušeností

Náš tým je vám
neustále k dispozici

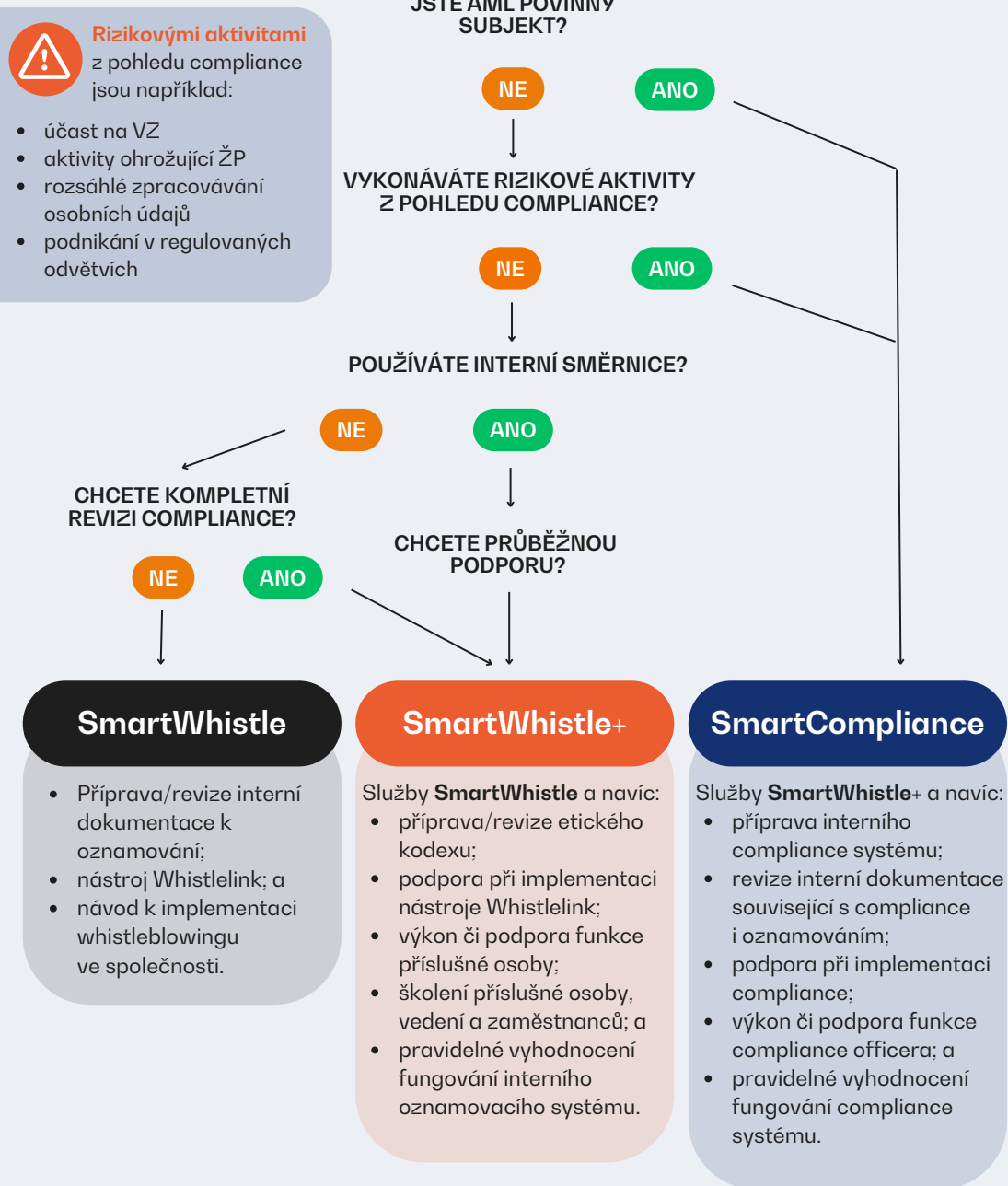
POROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ PÍSEMNÉHO OZNÁMENÍ

PARAMETRY	FYZICKÁ POŠTA	E-MAIL	SPECIALIZOVANÉ TECHNICKÉ ŘEŠENÍ
ZABEZPEČENÍ	Žádné nebo jen minimální zabezpečení (riziko násilného otevření důvěrné schránky, neoprávněný přístup osob z podatelny)	Nižší míra zabezpečení (přístup IT administrátora, možnost zapadnutí e-mailu do spamu)	Vysoká míra zabezpečení (podle zvoleného řešení např. uzavřený systém, šifrování, vícefaktorové ověření)
NÁKLADY	Nulové náklady	Téměř nulové náklady (pouze provoz IT infrastruktury/poplatek za e-mailový účet)	Nízké náklady na provoz typicky v řádu nižších tisíců Kč/měsíc
ÚPLNOST ŘEŠENÍ	Neúplné řešení – pošta zajišťuje pouze příjem, nikoliv evidenci a vyřizování oznámení a archivaci	Neúplné dílčí řešení – e-mail zajišťuje pouze příjem, nikoliv evidenci a vyřizování oznámení, archivaci je nutné nastavit	Kompletní řešení – plní zákonné povinnosti a umožňuje jednoduchou správu oznámení
ANONYMNÍ OZNÁMENÍ	Umožňuje i úplnou anonymitu. Neumožňuje následnou komunikaci s anonymním oznamovatelem	Vyžaduje zadání e-mailu oznamovatele. Může umožnit následnou komunikaci s anonymním oznamovatelem, který např. k oznámení využil nově založený e-mail	Nevyžaduje zadání e-mailu oznamovatele, umožňuje i úplnou anonymitu. Obvykle umožňuje následnou komunikaci s anonymním oznamovatelem
STRUKTURA OZNÁMENÍ	Oznámení není podáno ve strukturované formě	Oznámení není podáno ve strukturované formě	Strukturované oznámení, které provede oznamovatele celým procesem (otázky ke zodpovězení, možnost nastavit povinná pole)
INFORMOVANOST OZNAMOVATELE	Oznamovatel nemá při podávání oznámení k dispozici bližší informace	Oznamovatel nemá při podávání oznámení k dispozici bližší informace	Oznamovatel má kompletní informace, lze doplnit odkazy na interní dokumenty (ochrana osobních údajů, etický kodex, pravidla řešení oznámení, FAQ)

POROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ PÍSEMNÉHO OZNÁMENÍ

PARAMETRY	FYZICKÁ POŠTA	E-MAIL	SPECIALIZOVANÉ TECHNICKÉ ŘEŠENÍ
SLEDOVÁNÍ POSTUPU OZNAMOVATELEM	Oznamovatel nemůže sledovat postup vyřizování a komunikovat s řešitelem	Oznamovatel nemůže sledovat postup vyřizování, komunikace je možná pouze přes e-mail	Oznamovatel může sledovat postup vyřizování a komunikovat s řešitelem prostřednictvím online rozhraní
LHŮTY V RÁMCI PŘIJÍMÁNÍ A DALŠÍHO ZPRACOVÁNÍ OZNÁMENÍ, JEJICH HLÍDÁNÍ	Ruční hlídání lhůt	Nastavení a automatické hlídání lhůt podle zákona, upozornění na končící lhůty	Nastavení a automatické hlídání lhůt podle zákona, upozornění na končící lhůty
AUDITNÍ STOPA	Auditní stopu je nutné vytvořit manuálně (zápis v knize pošty, záznam o předání příslušné osobě); nelze vyloučit zpětnou změnu či smazání oznámení	Auditní stopu lze nastavit automaticky či manuálně; nelze vyloučit zpětnou změnu či smazání oznámení	Automaticky tvořená auditní stopa, změnu ani smazání oznámení nelze provést bez zaznamenání
SKARTAČNÍ LHŮTY	Nutnost hlídat skartační lhůty	Nutnost hlídat skartační lhůty	Automaticky hlídá skartační lhůty
ARCHIVAČNÍ LHŮTY	Je nutné zajistit archivaci a ruční odstranění po uplynutí skartační lhůty	Je nutné zajistit archivaci a ruční odstranění po uplynutí skartační lhůty	Nabízí možnost archivace a automatického odstranění záznamů po uplynutí skartační lhůty
DŮVĚRYHODNOST	Může působit nedůvěryhodně – nedostatečná ochrana před neoprávněným přístupem, nezáměr zaměstnavatele o zřízení specifického nástroje.	Může působit nedůvěryhodně – nedostatečná ochrana před přístupem IT, nezáměr zaměstnavatele o zřízení specifického nástroje.	Zvyšuje pravděpodobnost podání oznámení – specializované řešení vyjadřuje zájem

JAK VYBRAT NEJLEPŠÍ ŘEŠENÍ?

WHISTLEBLOWING JEDNODUŠE A CHYTŘE

info@smartwhistle.cz

+420 737 349 772

Máte jakékoliv otázky?

Neváhejte se na nás obrátit!

Chcete pomoci s nastavením interních procesů? Potřebujete zajistit bezpečný kanál pro interní oznamování? Řešíte už oznamování a potřebujete konzultaci? Jsme vám k dispozici.

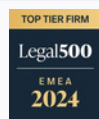
Mgr. Michal Nulíček, LL.M.

Advokát / Partner
nulicek@rowan.legal

Mgr. Anna Cervanová, LL.M.

Advokát / Senior Associate
cervanova@rowan.legal

ROWAN[®]
LEGAL

SmartWhistle.cz

MULTILAW

V této příručce jsou uvedeny pouze základní informace, které v žádném případě nemohou nahradit plné znění příslušných právních předpisů. Informace uvedené v této příručce nejsou právní radou nebo stanoviskem. ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o. nenese odpovědnost za jakékoli aktivity či jednání vzniklé v důsledku informací zde obsažených. Pokud máte jakékoliv dotazy nebo připomínky, neváhejte se na nás obrátit.